

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про відвід судді

12 листопада 2020 р.

Справа №200/10378/20-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі: головуючого судді - Зінченка О.В., суддів: Абдукадірової К.Е., Загацької Т.В., за участі секретаря судового засідання Сєдих В.В.,

за участю:

представника позивача –

Мельниченко В.І., за ордером;

представника відповідача –

Ворощук О.І., за ордером.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Донецького окружного адміністративного суду заяву Політичної партії "ГОЛОС" про відвід судді по адміністративній справі за позовом Донецької обласної територіальної організації Політичної партії "ГОЛОС" (юридична адреса: 84331, Донецька область, місто Краматорськ, бульвар Краматорський, буд. 11, кв. 168, код ЄДРПОУ 43822912) до Краматорської міської територіальної комісії Краматорського району Донецької області (юридична адреса: 84313, Донецька область, місто Краматорськ, площа Миру, 2, код ЄДРПОУ 43756405) про визнання дій протиправними, скасування постанови, визнання порушення систематичними та припинення повноважень,-

В С Т А Н О В И В:

07 листопада 2020 року о 18 годині 03 хвилині Донецька обласна територіальна організація Політичної партії "ГОЛОС" звернулась до Донецького окружного адміністративного суду із позовною заявою, в якій просить:

- визнати дії Краматорської міської територіальної виборчої комісії Краматорського району Донецької області щодо прийняття 05.11.2020 року рішення про реєстрацію депутатів Краматорської міської ради Артаманової Лілії Володимирівни (25.10.1967 р.н., м. Дружківка, Донецька область, політична партія "Команда Максима Єфімова "Наш Краматорськ"), Морозова Костянтина Анатолійовича (04.10.1966 р.н., м. Дружківка, Донецька область, політична партія "Команда Максима Єфімова "Наш Краматорськ"), Сербіна Віктора Омеляновича (12.07.1961 р.н., м. Слов'янськ, Донецька область, політична партія "Команда Максима Єфімова "Наш Краматорськ"), Сукова Геннадія Сергійовича (26.03.1959 р.н., с. Зелений Брід, Олександрійський р-н, Донецька область, політична партія "Опозиційна платформа - За життя"), Фоміної Світлани Олександрівни (07.12.1974 р.н., м. Краматорськ, Донецька область, політична партія "Опозиційна платформа - За життя"), Татяшко Андрія Вікторовича (15.04.1964 р.н., м. Краматорськ, Донецька область, політична партія "Опозиційна платформа - За життя"), Протиняка Ігоря Стефановича (28.03.1966 р.н., м. Краматорськ, Донецька область, політична партія "Партія миру та розвитку"), Скачко Віталія

Олександровича (06.09.1971 р.н., м. Краматорськ, Донецька область, політична партія "Партія миру та розвитку"), Сергієнко Володимира Олександровича (08.09.1958 р.н., м. Гловайськ, Донецька область, політична партія "Світолейська Солідарність"), Власенко Валерія Сергійовича (22.04.1970 р.н., м. Краматорськ, Донецька область, політична партія "Світолейська Солідарність"), протиправними;

- скасувати постанову Краматорської міської територіальної виборчої комісії Краматорського району Донецької області від 05.11.2020 року № 151 "Про реєстрацію обраних депутатів Краматорської міської ради Краматорського району Донецької області";

- визнати порушення Краматорської міської територіальної виборчої комісії Краматорського району Донецької області - систематичними та припинити повноваження всього складу Краматорської міської територіальної виборчої комісії Краматорського району Донецької області.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 07 листопада 2020 року позовну заяву Донецької обласної територіальної організації Політичної партії "ГОЛОС" до Краматорської міської територіальної комісії Краматорського району Донецької області про визнання дій протиправними, скасування постанови та зобов'язання вчинити певні дії залишено без руху.

У зв'язку з тим, що позивачем не виконані вимоги вищезазначеної ухвали, 08 листопада 2020 року позовну заяву Донецької обласної територіальної організації Політичної партії "ГОЛОС" до Краматорської міської територіальної комісії Краматорського району Донецької області про визнання дій протиправними, скасування постанови, визнання порушення систематичними та припинення повноважень повернуто позивачеві за правилами пункту 1 частини четвертої статті 169 Кодексу адміністративного судочинства України.

Постановою Першого апеляційного адміністративного суду від 11 листопада 2020 року апеляційну скаргу Донецької обласної територіальної організації Політичної партії "ГОЛОС" на ухвалу Донецького окружного адміністративного суду від 08 листопада 2020 року по справі 200/10378/20-а задоволено, скасовано ухвалу Донецького окружного адміністративного суду від 08 листопада 2020 року та направлено адміністративну справу № 200/10378/20-а до суду першої інстанції для продовження розгляду справи.

11 листопада 2020 року зазначена адміністративна справа надійшла до Донецького окружного адміністративного суду, та згідно із витягом з протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями, від 11 листопада 2020 року, за наслідками автоматизованого розподілу визначений склад суду – головуючий суддя Зінченко О.В., судді Абдукадірова К.Е., Загацька Т.В.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 11 листопада 2020 року в порядку, визначеному ст. 171, 273 Кодексу адміністративного судочинства України, відкрито провадження в адміністративній справі, справу призначено до розгляду у відкритому судовому засіданні на 12 листопада 2020 року.

12 листопада 2020 року через відділ документообігу та архівної роботи суду подана заява про відвід судді.

Вищевказана заява про відвід судді по адміністративній справі № 200/10378/20-а обґрунтована тим, що на думку представника позивача, головуючий суддя по справі діє всупереч положень частини 1 статті 37 КАС України. Вважає, що суддя, який брав участь у вирішенні адміністративної справи в суді першої інстанції, не може брати участі у вирішенні цієї самої справи в судах апеляційної і касаційної інстанцій, а також у новому її розгляді у першій інстанції після скасування попередніх рішення, постанови або ухвали про закриття провадження в адміністративній справі.

Відповідач заперечив проти задоволення вказаної заяви з підстав її необґрунтованості та вважає, що дана заява призведе до затягування розгляду справи.

Перевіривши матеріали справи та доводи заяви про відвід, суд дійшов висновку про необґрунтованість заявленого відводу з огляду на наступне.

Згідно частини 3 статті 39 КАС України, відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим і заявленим протягом десяти днів з дня отримання учасником справи ухвали про відкриття провадження у справі, але не пізніше початку підготовчого засідання або першого судового засідання, якщо справа розглядається за правилами спрощеного позовного провадження. Заявляти відвід (самовідвід) після цього дозволяється лише у виняткових випадках, коли про підставу відводу (самовідводу) заявнику не могло бути відомо до спливу вказаного строку, але не пізніше двох днів з дня, коли заявник дізнався про таку підставу.

Статтею 36 КАС України визначений перелік підстав для відводу (самовідводу) судді. Зокрема: якщо він брав участь у справі як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, представник, адвокат, секретар судового засідання або надавав правничу допомогу стороні чи іншим учасникам справи в цій чи іншій справі; якщо він прямо чи опосередковано заінтересований в результаті розгляду справи; якщо він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших учасників судового процесу, або осіб, які надавали стороні або іншим учасникам справи правничу допомогу у цій справі, або іншого судді, який входить до складу суду, що розглядає чи розглядав справу; за наявності інших обставин, які викликають сумнів у неупередженості або об'єктивності судді; у разі порушення порядку визначення судді для розгляду справи, встановленого статтею 31 цього Кодексу.

Також, суддя підлягає відводу (самовідводу) за наявності обставин, встановлених статтею 37 КАС України.

Отже, адміністративним процесуальним законодавством визначений вичерпний перелік підстав, за якими суддя (колегія суддів) не може брати участь у розгляді адміністративної справи і підлягає відводу.

Виходячи із вищевикладених правових норм у системному їх зв'язку та встановлених обставин у справі, суд вважає заяву представника позивача про відвід судді необґрунтованою, а обставини, наведені у заяві про відвід судді, не можуть бути підставою для відводу судді у розумінні вимог частини 4 статті 36 КАС України.

Суд зазначає, що згідно з частиною 4 статті 36 КАС України, незгода сторони з процесуальними рішеннями судді, рішення або окрема думка судді в інших справах, висловлена публічно думка судді щодо того чи іншого юридичного питання не може бути підставою для відводу.

Відповідно до роз'яснення Пленуму Верховного Суду України в п. 10 Постанови №8 від 13 червня 2007 року "Про незалежність судової влади" процесуальні дії судді, законність і обґрунтованість рішень суду можуть бути предметом розгляду лише в апеляційному та касаційному порядку, визначеному процесуальним законом, відповідно, незгода сторони з винесеним суддею судовим рішенням, а так само прийняття суддею процесуальних рішень, розгляд суддею клопотань сторін по справі, не може бути підставою для відводу судді, а має наслідком право сторони на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.

Суд зазначає, що незгоду з процесуальними рішеннями суду учасники справи можуть проявляти шляхом подання апеляційної скарги або включення заперечень проти таких дій до апеляційної скарги на рішення суду у справі.

Крім того, суд звертає увагу, що 11 листопада 2020 року прийнято до розгляду вказану позовну заяву та відкрито провадження у справі. Ухвалено розглядати справу з урахуванням особливостей, встановлених статтями 268-273 КАС України. Призначено судові засідання на 12 листопада 2020 року. Суд звертає увагу на визначений статтею 273 КАС України, дводенний строк розгляду позовної заяви після її надходження.

Враховуючи вищевикладене, суд дійшов висновку, що незгода представників позивачів з діями та рішеннями суду, не є у розумінні вказаних вище приписів КАС України, підставою для відводу.

Згідно частини 2 статті 6 КАС України, суд, при вирішенні справ, застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини.

Статтею 6 Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, ратифікованою Верховною Радою України (Закон України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР), закріплені основні процесуальні гарантії, якими може скористатися особа при розгляді її справи в національному суді, серед яких - розгляд справи незалежним і безстороннім судом, встановленим законом. У рішенні по справі "Білуха проти України" (Заява № 33949/02) від 09.11.2006 зазначено, що "особиста безсторонність суду презюмується, поки не надано доказів протилежного".

Суб'єктивна складова даного поняття розкривається у справі "Хаушильд проти Данії", де зазначається, що потрібні докази фактичної наявності упередженості судді для відсторонення його від справи. Причому суддя вважається безстороннім, якщо тільки не з'являються докази протилежного. За наявності сумніву в упередженості судді для його відводу, вони підлягають перевірці об'єктивним критерієм, який, в першу чергу, передбачає особисту заінтересованість судді у вирішенні конкретної справи певним чином, висловлення ним уподобань стосовно однієї із сторін у справі, або вчинення дій, які свідчать про особисту прихильність до учасника справи. Враховуючи думку всіх сторін, при розгляді такого питання, ЄСПЛ зазначає, що вирішальними все ж таки є результати об'єктивної перевірки суду.

Перевірка за критерієм об'єктивності включає наведення фактів, які дають підстави ґрунтовного сумніву щодо відсутності безсторонності суддів, вчинення ними юридично значимих дій у справі, які відверто свідчать про заангажованість суду.

У світлі прецедентної практики ЄСПЛ, об'єктивно безстороннім є судовий орган, діяльність якого відповідає таким критеріям: забезпечується не лише здійснення правосуддя, а й зовнішній вияв того, що відбувається; суддею створені гарантії для усунення об'єктивно виправданих підстав вважати, що він, незалежно від особистої поведінки, є безстороннім.

Щодо тлумачення об'єктивної складової категорії "безсторонній суд", Суд (мається на увазі ЄСПЛ) прийняв низку рішень, в яких визнав порушення Конвенції лише у тій ситуації, коли були підстави для побоювання, що члени суду перебувають у прямій чи опосередкованій службовій, фінансовій, політичній, тощо, залежності від сторони у справі (відповідача).

Отже, у будь-якому випадку питання про наявність обґрунтованих причин вважати, що вимог безсторонності судом не було дотримано, точка зору сторони є важливою, але не вирішальною. Вирішальним є те, чи таке побоювання може бути об'єктивно виправданим (див. Клейн та інші (Kleyn and Others), § 194).

Згідно визначеного статтею 40 КАС України порядку вирішення заявленого відводу та самовідводу, питання про відвід судді вирішується судом, який розглядає справу. Суд задовольняє відвід, якщо доходить висновку про його обґрунтованість (ч. 3 ст. 40 КАС України).

Відповідно до ч. 3 ст. 40 КАС України, якщо суд дійшов висновку про необґрунтованість заявленого відводу і заява про такий відвід надійшла до суду за три робочі дні (або раніше) до наступного засідання, вирішення питання про відвід здійснюється суддею, який не входить до складу суду, що розглядає справу, і визначається у порядку, встановленому частиною першою статті 31 цього Кодексу. Такому судді не може бути заявлений відвід. Якщо заява про відвід судді надійшла до суду пізніше ніж за три робочі дні до наступного засідання, така заява не підлягає передачі на розгляд іншому судді, а питання про відвід судді вирішується судом, що розглядає справу.

У зв'язку з викладеним, суд вважає необґрунтованою заяву про відвід судді Зінченка О.В., тому у задоволенні заяви про його відвід відмовляє.

Керуючись ст.ст. 31, 36, 40, 120, 241-243, 248, 256, 273, 294 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

У Х В А Л И В:

У задоволенні заяви Політичної партії "ГОЛОС" про відвід судді по адміністративній справі за позовом Донецької обласної територіальної організації Політичної партії "ГОЛОС" (юридична адреса: 84331, Донецька область, місто Краматорськ, бульвар Краматорський, буд.11, кв. 168, код ЄДРПОУ 43822912) до Краматорської міської територіальної комісії Краматорського району Донецької області (юридична адреса: 84313, Донецька область, місто Краматорськ, площа Миру, 2, код ЄДРПОУ 43756405) про відвід судді Зінченка О.В. відмовити.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання згідно статті 256 КАС України. Ухвала за наслідками розгляду питання про відвід окремо не оскаржується.

Заперечення проти неї може бути включене до апеляційної чи касаційної скарги на рішення чи ухвалу суду, прийняті за наслідками розгляду справи.

Повний текст ухвали виготовлений у нарадчій кімнаті та підписаний 12 листопада 2020 року.

Головуючий суддя

Судді

О.В. Зінченко

К.Е. Абдукадірова

Т.В. Загацька